

Aihe Matkailuklusterin kokous
Aika 30.8.2018 klo 9.00 – 12.00
Paikka Ylläsjärvi, Aurora Estate
Läsnä

1. Baas Hanna, Lapin liitto
2. Forsell Nina, LME
3. Harjula Marjo, Sodankylän kunta
4. Hettula Veli-Matti, Kideve
5. Koivumaa Johanna, Kolari
6. Komi Mikko, Finavia
7. Kukkohovi Kristiina, Finnair
8. Kurtti Rauno, Lapin liitto
9. Laasonen Mika, Levi
10. Leinonen Sirpa, Lappia
11. Möykkynen Nina-Maria
12. Pietikäinen Niina, Harriniva
13. Raasakka Eija, MTI/Lapin AMK
14. Rajala Antti, Lapin liitto
15. Ruotsalainen Veli-Matti, Posio
16. Sievers Kristian, Lapin liitto
17. Summanen Anu, Pyhä-Luosto

Online

18. Alapuranen Niina, Lapin yliopisto
19. Erkkonen Joel, Metsähallitus
20. Gahmberg Satu, SAKK
21. Jänkälä Susanna, ELY
22. Luiro Satu, Lapin liitto
23. Manninen Tarja, Inari-Saariselkä
24. Mikkola Teija, Meri-Lappi
25. Kuisma Linda, Lapin yliopisto (auttoi alussa järjestelyissä)

Puheenjohtaja Veli-Matti Hettula avasi kokouksen, todettiin läsnäolijat paikan päällä ja online-yhteyden päässä. Käytiin läpi esityslista.

9.15 – 10.00 Alan houkuttelevuus koulutuksen näkökulmasta. Alustajina Eija Raasakka / MTI Lapin AMK ja Satu Gahmberg / SAKK (pp-esitykset).

Raasakka kertoi MTIn taustaa ja Gahmberg ammatillisen koulutuksen, jossa viimeisin uudistus mahdollistaa entistä paremman työelämäyhteistyön, vain 10% koulutuksesta tapahtuu perinteisenä luokkaopetuksena. Huolenaiheitakin on mm.

- nousukusi ja kasvu: töihin pääsee ja ilman koulutusta -
- mistä osaajat vaativalle matalapalkkaiselle alalle
- soppa ilman kokkeja eli koulutukseen hakijoita ei ole
- miten taataan asiantunteva ohjaaminen työpaikoilla

Keskustelua:

- jos ei ole tarjolla matkailualan koulutettuja työntekijöitä, palkataan asenteeltaan paras.
- yritysten pitäisi olla enemmän mukana koulutuksen kehittäjinä, oppilaitokset rohkeammin pyytämään yrityksiä mukaan esim. kummiyrityksiksi. Johanna: ei enää tarvita seiniä, etäopiskelu.
- voisiko koulutuksia tuoda lähemmäs keskuksia, alueilla löytyy varmaan tiloja, hienoa jos opiskelija juurtuu alueen yrityksiin.
- yritykset haluava ammattitaitoisia työntekijöitä – jotkut yritykset tukevat kouluttautumista, maksavat jopa osan koulutuksesta
- työntekijät voi jopa sitoa oikeudellisesti työnantajan tukemaan koulutukseen, esim. jos sitoudut olemaan min. 3 vuotta tutkinnon jälkeen töissä, niin yritys tukee
- koulutuksen kiinnostavuus liittyy sisältöihin, pitää olla houkutteleva myös muilla alueilla ja kansainvälisesti.

10.05 – 11.30 Lentoliikenne ja kesän saavutettavuus. Alustajina Kristiina Kukkohovi / Finnair, Mikko Komi / Finavia ja Rauno Kurtti / Lapin Liitto (pp-esitykset)

Kristiina Kukkohovi avasi lentoliikenteen erilaisia muotoja, mm. ensimmäinen ns. halpalentoyhtiö EasyJet on aloittanut toimintansa. Lentoliikenne on vahvassa kasvussa, keskustelua

- mikä on aiheuttanut kasvun: globaali turvallisuustilanne, some, pitkäjänteinen työ
- 'kolmannella klikkauksella pitää olla jo maksamassa'
- yhden reitin rakentaminen kestää n. 3 vuotta ennen kuin reitti alkaa tuottamaan voittoa eli vaatii lentoyhtiöltä sitoutumista. Reittilentoyhtiö tuo mukanaan oman lentoyhtiöverkostonsa
- halpalentoyhtiöt tulevat, kun volyyimia kohteessa on paljon, voivat myös lähteä nopeasti pois
- pohdittavana sijoitetun pääoman tuotto: kesän onnistumisesta riippuu talven kasvu. Alueiden pitäisi löytää uutta vauhtia ja sitoutumisesta kesän myymiseen
- Finnairin tavoite: Finnair Skandinavia paras ekosysteemitomija

Mikko Komi kertoi Finavian investoinneista Rovaniemen, Kittilän ja Ivalon lentokenttiin. Keskustelua

- kesään sitoutuneita matkanjärjestäjiä; Voigt ja Kontiki
- Mika Laasonen ehdotti tapaamista/foorumia, jossa yhteistyössä etsittäisiin ratkaisuja esim. Kittilän lentoliikenteen catchment-alue. Mika alkaa järjestelemään tilaisuutta. Kannatettiin, joten Mika alkaa järjestämään.
- Niina Pietikäinen kertoi, että he ovat saaneet Saksan avattua: FITs, vko/2 vkoa, liikkuvat kohteessa pyörillä

Rauno Kurtti kertoi Lapin liiton vetämästä lentoliikenteen kehittämishankkeesta ja sen tuloksista.

- liikennöitsijöiden pitäisi tehdä enemmän yhteistyötä: bussit, taksit, junat, lennot

Asiantuntijoiden PP-Esitykset ovat muistion liitteenä.

11.30 - 12.15 Alueiden kuulumiset:

Johanna, Kolari ja Ylläs

- kesä mennyt hyvin, kasvun merkkejä, määrät vielä pienehköjä
- touko-kesäkuu vähän hiljaisempi
- VR lisännyt toimintaa, keskusteluyhteys on, yhteisiä kampanjoita, ekologisuus ja maastopyöräily kiinnostavat myös VR:ää.
- reitit ovat keskiössä, talvi ja kesä

Anu, Pyhä-Luosto

- 13% kasvua kotimaa ja ulkomaa, kesäkuu
- kansallisuiston kävijämäärät kasvaneet huomasti esim. toukokuussa
- viestiä yrityksiltä: avoinna olleet kesän liikevaihdot nousseet, maisemahissin kävijämäärät nousseet

Veli-Matti, Posio

- vastuualueena elinkeinojen kehittäminen, matkailu tärkein
- uusi tuore alue matkailussa, vahvuudet:
 - o sijainti Roin ja Kuusamon lentokentät
 - o tärkeää maakunnan sisällä liikkuminen
 - o kesämatkailu on perinteisesti vahvaa, vahvempi kuin talvi (Korouma ja Riisitunturi)
 - o 21.12.2018 elokuva-ensi-ilta, sitten kv-levitys, pienen poron suuri seikkailu

Niina, Harriniva, Muonio

- toinen alue joka kasvoi kesämatkailussa (Pyhä-Luoston lisäksi)
- iso leffaprojekti Kittilän Raattamassa, majoittuivat Harrinivassa
- Saksan markkina avautui: matkanjärjestäjä sanonut, että kerrankin on saksalaisille oikea viesti. 40 FITiä tuli ensi alkuun
- pois bussimatkailusta kohti FIT-matkailijoita (pyöräilijät)

Kristian ja Hanna, Lapin liitto, Lapin arktinen matkailuekosysteemi-hanke (8/2018 – 7/2020, 2 vuotta)

- Lapin matkailustrategia seuraavaksi 3 vuodeksi, julkisen matkailuorganisointi (liitto, ELY, AVI); matkailun ekosysteemi ja sen toiminta (kuka, mitä)
- aloittavat mm. aluekierroksilla tänä syksynä
- tuloksena arktinen innovaatiokeskittymä

Mika, Levi ja Kittilä

- Kittilä 150 vuotta juhlavuosi 2018
- Elokuvaproduktioita, musiikkivideoita, ollut yllättävän paljon
- kesäkuulta – miinus 2,5% euroissa
- Levin matkailun majoitusmyynti kesältä kokonaisuudessaan plussaa
- Kesällä avoinna yli 20 kaupan ja ravintola-alan yritystä
- Levi Activity park ja pyöräily onnistuneet tosi hyvin

Eija, MTI

- www.arcticguide.fi - get a certificate to work in Lapland. Englanninkielinen online-kurssi, joka maksaa 19,95/hlö ja joka antaa perustiedot Lapin matkailusta, ilmiöistä ja olosuhteista sekä opastuksesta. Kurssin suorittaja saa itselleen sähköisen badgen (certificate).
- Niina P: jokaisen Harrinivassa aloittavan uuden työntekijän pitää suorittaa tämä

Sirpa, LAPPIA:

- juuri on alkanut Matkailulautanen-projekti, joka on koulutuksen kehittämistä yritysten näkökulmasta

Marjo/Sodankylä:

- Kelkalla veden päällä tehtävä Watercross ja Sodankylän elokuvajuhlat sujuivat hyvin, muuten varovaista kasvua

- Pohjois-Sodankylässä (<https://visitsompio.fi/>) vahvaa kasvua, Tankavaara on aina ollut kesäkohde

Nina/LME:

- Lapin matkailuparlamentti on 20. – 21.9., tervetuloa Leville!
- VAE2 on saanut rahoituksen!

Nina-Maria/Tunturi-Lapin leader

- pienet yrittäjät hakevat rahoitusta kesämatkailun kehittämiseen ja eläinmatkailun kehittämiseen, uusia yrittäjiä tulee
- kv-kylämatkailuhanke Suomi-Ruotsi, <https://originallapland.com/>

Joel Erkkonen/Metsähallitus

- tilastot valmistuvat syyskuun aikana
- kansallispuistot: Pallas-Ylläs ja UKK-puisto näyttäisi olevan vähän miinusta, Pyhä-Luostolla kasvua
- Luontokeskukset: sama kuin edellinen vuosi
- ilmat vaikuttavat kovasti kävijämääriin, ei saa olla liian kylmä eikä liian kuuma

Tarja/Saariselkä

- kesä mennyt hyvin, toukokuu plussaa, kasvua 17%
- Kesäkuussa Inari vetää, kasvua 7 %
- heinäkuulta ei vielä lukuja mutta hyvältä näyttää
- maastopyöräilyn määrä kasvanut
- matkailuautojen määrä kasvanut, haasteena se, että ei ole niille varattua aluetta, yöpyvät teiden varsilla
- vanhojen bussiryhmien hiipuminen, indis-autoilijoiden määrä kasvaa

Niina Alapuranen/Lapin yliopisto

- tietosuoja-asiat on huomioitu
- Luotsi-sivuilla on kaikkien klustereiden jäsenlistat, jos ei halua että oma nimi näkyy verkkosivuilla, niin yhteys Niinaan

Klusterin varapuheenjohtajaksi valittiin Marjo Harjula, Sodankylä. Jukka Auraneva on siirtynyt muihin tehtäviin.

Seuraava kokous pidetään Posiolla huhtikuun loppupuolella, päivämäärä ilmoitetaan myöhemmin.

Tulevia tapahtumia ja trendejä

- ke-to 12. – 13.9. Lapin vastuullisen matkailun yhteistyöverkosto nostetaan nyt käyntiin, aloitusseminaari Harrinivassa, <https://www.harriniva.fi/fi/info/vastuullisen-matkailun-lappi-seminaari>
- ke 19.9. elintarvike- ja matkailuklustereiden välinen kokous, Ylläs
- to-pe 20. – 21.9. Matkailuparlamentti, Levi, <http://www.lme.fi/lapin-matkailuparlamentti/info.html>
- massive experience economy, Airbnb 2018 uusin trendi (Kukkohovi)

Muistion kirjasi, Eija Raasakka.